

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Skovmosen 2021

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *slette*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

I Skovmosen har vi 2021 til dels taget udgangspunkt i tilsynsrapporten fra 2020, som pegede på to områder: fysiske læringsmiljøer og børneperspektiver.

Forinden havde vi over en periode arbejdet med børneperspektiver, via nogle konkrete justeringer i praksis på alle stuer, og har fortsat dette arbejde da vi skulle have en større opmærksomhed på fysiske indendørs læringsmiljøer. Vi valgte at integrere disse to områder i udviklingen af de fysiske læringsmiljøer, som vi lægger hovedvægten på i denne evaluering.

Vi har derudover i de sidste to år, haft et samarbejde med Carsten Møller om MereRobust, som er en tilgang der handler om at hjælpe børn til selvregulering gennem leg. Dette har givet en øget opmærksomhed på den voksnes rolle i forhold til barnets alsidige personlige udvikling, og styrker børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskaberne.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi har i Skovmosen været i proces omkring udvikling af evalueringskultur i noget tid. I løbet af 2018-2019 benyttede vi os af Redskab til selvevaluering i processen med at implementere læreplanen, for at undersøge og få øje på, hvilke dele af vores pædagogiske praksis vi skulle styrke. Vi har i en periode afprøvet Tegn på læring II på konkrete praksisser, men anvendelse af skemaerne har ikke givet den ønskede mening i hverdagen, til at de er blevet brugt tilstrækkeligt. Vi har derfor valgt at være undersøgende på vores daglige evaluerende praksis, som vi kan se udspiller sig i både formelle og uformelle rum. På stuemøder er evaluering en mere eller mindre fast del af indholdet, idet personalet reflekterer over praksis, over eventuelle justeringer ud fra børnegruppen og det enkelte barns behov. Vi er derfor i en proces med at bevidstgøre evaluerende praksis, hvormed vi kan blive skarpere på det, og bruge det mere bevidst i hverdagen. Vi er opmærksomme på, at vores evaluerende samtaler centrerer sig om de 3 trin i evalueringscirklen. Vi har til hensigt stadig at lave løbende skriftlig evaluering, og er i proces med at skabe eller finde et nyt materiale hertil, som det giver mening for personalet at benytte.

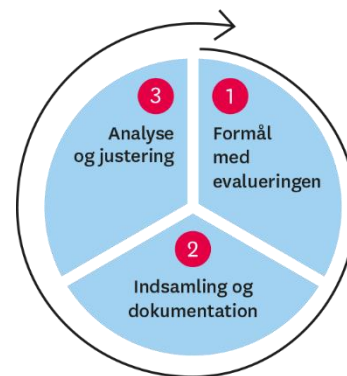
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

I starten af implementeringsperioden benyttede vi os af Redskab til selvevaluering til at blive klogere på, hvor i vores praksis vi skulle foretage justeringer og udvikle.

Vi har over de sidste par år, haft flere processer på personalemøder og p-lørdage, med det formål at arbejde med læringsgrundlaget og læreplanstemaerne, med udgangspunkt i læreplansblomsten. Nogle af disse processer, har resulteret i skriftlig materiale som stuerne har produceret, og som pædagogisk leder i samarbejde med de faglige fyrtårne, har udvalgt og sammenskrevet i læreplanen. I denne proces er FKU involveret i samtaler om herom.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Indendørs fysiske læringsmiljøer

Myretuen:

Det læringsmiljø vi vil udvikle, bliver i forvejen brugt til fysisk udfoldelse. Vi ønsker en bedre definition af, hvad rummet kan bruges til. Vi ønsker samtidig mulighed for ro på stuen til f.eks. rollelege, kreative aktiviteter og læsning, og at give mulighed for fysisk udfoldelse og udfordringer. Børnene skal kunne være alene uden voksne, og kunne fordybe sig uden forstyrrelser. De skal kunne fortsætte de lege de har i forvejen, men med bedre forudsætninger og udfordringer, som bygger videre på deres lege og udfordrer dem motorisk.

Rødderne:

Vi vil have udviklende læringsmiljøer med afsæt i børneperspektivet og aldersgruppen. Vi har skabt små miljøer, der opfordrer til (især) rolleleg og parallelleg. Muligheden for at skabe leg med brug af fantasi og få en forståelse for sociale spilleregler. Vi har også ønsket at give plads til konstruktionslege og leg med gentagelser. Børnenes mulighed for fordybelse i leg skal kunne forøges, og skal være medskabere og have medbestemmelse. Vi ønsker at det æstetiske udtryk giver lyst og overskud og større handlemuligheder.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Myretuen:

Observationer på børnenes lege, og om læringsmiljøerne er tydelige nok, samt obs på lydniveau.

Rødderne:

Hverdagsobservationer

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Myretuen:

Vi har oplevet at der er kommet mere ro på stuen, ved at vi har givet plads og mulighed for fysisk udfoldelse i ét separat rum (hvor der er etableret klatrevæg, og læringsmiljø med jungletema). Det har givet mere plads til ro og fordybelse på stuen. Vi oplever ikke at børnene klatrer på møblerne efter vi har fået klatrevæg i det andet rum.

Rødderne:

Vi oplever at der opstår flere lege, og flere små fællesskaber på stuen, idet læringsmiljøerne er tydeligere og mere inviterende til leg, hvor flere kan være med. Vi oplever derfor mere ro på stuen, flere fællesskaber og mere inkluderende leg.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Efter en periode med observationer af de fysiske læringsmiljøer på stuerne, og den anbefaling til udvikling heraf, der lå i tilsynsrapporten, kiggede vi nærmere på alle stuers miljøer, børnegruppernes behov og tog udgangspunkt heri, da vi planlagde konkrete ændringer på stuerne. Justeringerne er stadig en del af praksis i dag, og processen har givet os indsigter i at lange, gennemarbejdede og gennemtænkte processer, er med til at højne det samlede fysiske og æstetiske læringsmiljø, samt højne den pædagogiske faglighed generelt.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

FKU har været inddraget på møder løbende i løbet af de år, hvor vi har arbejdet med læreplanen og evaluering heraf.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi har aftalt at have et fælles tema i hele huset for perioder ad gangen, for at opnå en større rød tråd både på tværs af afdelinger, og i det pædagogiske arbejde. Vi vil være nysgerrige på, hvordan vi kan lade os inspirere af aktiviteter indenfor læreplanstemaerne, og de 12 mål. Vi er fortsat nysgerrig på at udvikle videre på de indendørs læringsmiljøer, samt at kigge nærmere på de udendørs læringsmiljøer.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

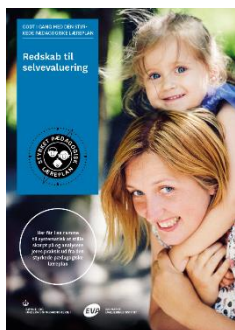
Som tidligere beskrevet, er vi i proces med at udvikle vores evalueringskultur, til at være en mere systematisk, bevidst praksis, hvor vi kommer igennem de tre trin i evalueringscirklen, samt lave skriftlig evaluering på udvalgte temaer og praksisser.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil justere læreplanen i den del, der omhandler de fysiske læringsmiljøer, æstetik og børneperspektiver, samt den del der omhandler evalueringskultur.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC